

Minimumkövetelmény
10. évfolyam anyaga matematikából
Felnőttoktatás: nappali vagy esti oktatás

Tankönyv: Sokszínű matematika 10. (MS 2310)
A tanulás során érdemes felhasználni a tankönyv kidolgozott példáit és a fejezetek után található feladatokat.

Nem negatív számok négyzetgyöke. A négyzetgyök fogalma, azonosságai, négyzetgyökös kifejezések pontos értékének kiszámítása. Tk. 38.- 47. oldal.

Számok n-edik gyöke, az n-edik gyökvonás azonosságai. Tk. 48. – 56.oldal.

Másodfokú függvények ábrázolása és vizsgálata növekedés, csökkenés, maximum és minimum hely meghatározása, zérushelyek. Tk. 58.-61. oldal.

A másodfokú egyenlet megoldóképlete és annak alkalmazása. Egyszerű másodfokú egyenlet és egyenletrendszer algebrai megoldása. Összefüggés a másodfokú egyenlet gyökei és együtthatói között. Tk. 62.-71.oldal.

Négyzetgyökös egyenletek. Tk. 88.-89. továbbá 93.o 1.,2., feladat.

Másodfokú egyenletre vezető problémák. Tk. 103.-106.old.

Körrel kapcsolatos ismeretek (érintő, középponti szög és a körív hossza közötti kapcsolat, Thalész tétele)

Középponti és kerületi szög fogalma, összefüggések. Szög mérése ivmértékkel, forgásszögek. Tk. 108.-116. oldal.

Hasonlóság:

Nagyítás, kicsinyítés, középpontos hasonlóság. Hasonló alakzatok, háromszögek hasonlósága. Tk. 129.-138.oldal.

Nevezetes arányok a derékszögű háromszögben: magasságtétel, befogótétel és Pitagorasz – tétele. Tk. 139. – 142.oldal.

A derékszögű háromszögek oldalainak aránya : szinusz-, koszinusz-, tangens- és kotangens -függvény. Szögfüggvények alkalmazása feladatmegoldásokban. Összefüggések a hegyesszögek szögfüggvényei között. Tk. 153.- 171. oldal.

Síkbeli és térbeli számítások a szögfüggvények segítségével. Tk. 172. -175. oldal.

Vektorok fogalma ; összege, különbsége, vektor szorzása számmal. Vektor felbontása összetevőkre. Tk. 176.-191.old. Vektorok a koordináta –rendszerben, vektor koordinátái, műveletek koordinátákkal adott vektorokkal. Tk. 191.-194.

Forgásszög színusza, koszinusza. A szinusz –és koszinusz függvény ábrázolása és vizsgálata. Tk. 197- 207. oldal.

Sorba rendezési és kiválasztási problémák .Tk. 27.-32.o.

Ajánlott feladatok a gyakorlásra:

1.) A négyzetgyök kiszámítása nélkül állapítsa meg, hogy melyik szám nagyobb az alábbi két-két szám között:

a) $2\sqrt{7}$ vagy $\sqrt{63}$ b) $3\sqrt{2}$ vagy $\sqrt{20}$!

2.) Bizonyítsa be, hogy $\sqrt{7+2\sqrt{6}} - \sqrt{7-2\sqrt{6}} = 2$!

3.) Gyöktelenítse az alábbi törtek nevezőjét :

a) $\frac{6}{\sqrt{5}-\sqrt{2}}$ b) $\frac{6}{\sqrt{5}+\sqrt{2}}$!

4.) Számítsa ki a kifejezés pontos értékét:

$\sqrt{4-2\sqrt{3}} - \sqrt{4+2\sqrt{3}}$!

5.) Oldja meg a következő másodfokú egyenleteket:

a) $x^2 + 5x + 6 = 0$

b) $x^2 - 7x + 12 = 0$

c) $(2x-1)(1-2x) = (x+6)^2 - 58$

d) $(3x-2)^2 - (1-x)^2 = 45 - 20x$

6.) Oldja meg az egész számok halmazán a következő

egyenletet: $\frac{5}{(x-3)(x+1)} = 1$!

7. Mely racionális számok teszik igazzá a következő

egyenletet: $\frac{(x-3)(x+2)}{(x-1)} = 2$!

8.) Egy derékszögű háromszög befogóinak aránya 3:4 , összegük 35 . Mekkora az oldalak, szögek, az átfogóhoz tartozó magasság és a terület?

9.)Egy deltoid átlói 75 mm és 60 mm hosszúak. A rövidebb átló harmadolja a hosszabbat. Mekkora a deltoid kerülete, szögei és területe ?

10.) Egy szabályos háromszög alapú hasáb alapéle 10 cm hosszú, palástjának területe 5-szöröse az alapterületének. Mekkora a hasáb térfogata és felszíne ?

11.)Körcikk alakú sátorlapunk területe 18 m^2 . A sátor alapkörének átmérője 3,6 m . Milyen magas a sátor ?

12.) Egy egyiptomi piramis magassága 150 m, alapterülete $0,04 \text{ km}^2$. Mekkora az oldallapok területe és milyen meredek?

További gyakorló feladatok :

A **másodfokú függvény** grafikonja parabola. Az $f(x) = x^2$ páros függvény. Ismerjük azokat a transzformációkat melyek segítségével ábrázolhatjuk például a következő függvényeket:
 $g(x) = x^2 - 4$, $h(x) = (x-2)^2$, $j(x) = (x-2)^2 - 4$, $k(x) = 2x^2; -x^2 \dots$

A négyzetgyökfüggvény , mint a másodfokú függvény inverze.

Ábrázolja és jellemezze a következő függvényeket : $F(x) = \sqrt{x-3}$

$G(x) = \sqrt{x+5}$, $h(x) = \sqrt{-x}$, $j(x) = \sqrt{3-x}$, $k(x) = \sqrt{x} + 2$, $m(x) = \sqrt{x} - 4$

Másodfokú egyenletek

Másodfokú egyenletek **grafikus megoldása** a függvények zérushelyének megkeresésével : $f(x) = x^2 - 4$, $g(x) = -x^2 + 9$, $h(x) = x^2 - 4x + 3$, $j(x) = x^2 + 2x - 3$

Megoldóképlet nélkül megoldható egyenletek: $x^2 - 25 = 0$; $3x^2 = 75$
 $2x^2 - 8x = 0$; $x(x-3) = 4x - 6x^2$; $5x^2 - 8x + 3(x+2)x = 0$

Az $ax^2 + bx + c = 0$, ahol $a \neq 0$ $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$ képlet

segítségével

Megoldandó feladatok : $x^2 - 5x - 3 = -2x + 1$; $5x^2 + 2x + 5 = 3x^2 - 3x + 1$

$x^2 + 7x - 19 = -(x-1)^2$; $\frac{12}{x} - \frac{7x-6}{6} + 5x - 26 = 0$;

Szögfüggvények a derékszögű háromszögben

Hegyeszögek szögfüggvényei Tk. 156-159. oldal

Összefüggések a hegyesszög szögfüggvényei között Tk. 160-163. oldal

Nevezetes szögek szögfüggvényei Tk. 164. oldal

Háromszögek különböző adatainak meghatározása szögfüggvények segítségével. Tk. 167-168. oldal

Síkbeli és térbeli számítások szögfüggvények segítségével .Tk. 172-175.old.

Vektorok

Vektor fogalma; vektorok összege, különbsége, vektor szorzása számmal. Tk. 176-179. oldal.

Vektorok felbontása különböző irányú összetevőkre. Tk . 180-183. old.

Vektorok a koordináta- rendszerben, vektor koordinátái, műveletek koordinátákkal adott vektorokkal. Tk. 191.-194. oldal

Szögfüggvények

A szinusz- és koszinuszfüggvény definíciója, egyszerű tulajdonságai. Tk.: 196. -200. oldal.

A szinuszfüggvény grafikonja. Tk.: 201-203. old.

A koszinuszfüggvény grafikonja, egyenletek. Tk 206-207.old. 212. old.1.2 fel.

A tangens – és kotangensfüggvény. Tt.: 213.old 216.old, 217.old

Valószínűségszámítás

Események Tk. : 230-233.old.

Műveletek eseményekkel Tk.: 236- 236. old.

Kísérletek, gyakoriság, relatív gyakoriság. Tk. 240-242.

A valószínűség klasszikus modellje Tk.: 243-246. old.